

Bijlage 1. bij brief 07-N&M0011 'Aanpassing N-bemestingsadvies voor vruchtbomen'

Aan: Oene Oenema, vz Commissie Deskundigen Meststoffenwet
Van: Hein ten Berge, vz CDM-Werkgroep Actualisatie N-bemestingsadvies
Datum: 9 februari 2007
Betreft: preadvies actualisatie vruchtbomen

Beste Oene,

Op 7 februari jl kwam de WG bijeen om een oordeel te vormen over het rapport 'Voorstel aanpassing bemestingsadvies voor stikstof van vruchtbomen', gedateerd november 2006, door van Reuler en Pronk (PPO 32 36027500).

De WG is van mening dat het voorgelegde materiaal onvoldoende basis is voor een actualisatie van het N-bemestingsadvies voor vruchtbomen. Ook een voorlopig nieuw advies kan niet voldoende onderbouwd worden met het gepresenteerde materiaal.

Belangrijkste reden voor deze boordeling is het feit dat in de afleiding van het voorgesteld nieuw advies een rekenfout / schrijffout werd gemaakt met grote invloed op de uitkomst. Hieronder wordt deze constatering toegelicht, en worden nog aanvullende opmerkingen gemaakt.

Namens de Werkgroep Actualisatie N-bemestingsadvies,
Met vriendelijke groet,
Hein ten Berge

Opmerkingen bij 'Voorstel aanpassing bemestingsadvies voor stikstof van vruchtbomen', gedateerd november 2006, door van Reuler en Pronk (PPO 32 36027500).

7 februari, door Werkgroep Actualisatie N-bemestingsadvies

1. structuur van het rapport is logisch, stappen die volgens protocol gezet moeten worden zijn expliciet gemaakt en worden achtereenvolgens duidelijk behandeld.
2. Par.2.1. Motivatie. Auteurs noemen hier intensivering en nieuwe bodemtypen, maar het blijft onduidelijk hoe deze aspecten tot hogere N behoefte leiden. Betreft intensivering alleen de teeltduur, of tevens plantafstand, aantal takken, productkwaliteit? Mogelijk is dit verder te specificeren.
3. hier zou ook genoemd kunnen worden hoe de praktijk thans in tweejarige teelten omgaat met het verouderd advies, dat voor drie jaren achtereenvolgens 50, 100 en 120 kg N/ha aangaf, steeds inclusief N_{min}.
4. Par 2.3. De WG onderschrijft de keuze voor de balansmethode, wegens beperkte beschikbaarheid van kwantitatieve informatie. Deze methode leent zich goed om gebruikt te worden in combinatie met (geschatte) vuistgetallen.
5. De begrippen N-opname, N-inhoud en N-afvoer worden niet steeds zorgvuldig gehanteerd; mogelijk is mede daardoor volgende rekenfout gemaakt.
6. op pag 10, 3^e regel van onder, wordt abusievelijk het cijfer 181 gehanteerd voor de N-opname, terwijl deze 147 kg/ha bedraagt volgens berekening eerder op dezelfde pagina. De uitkomst voor jaar 2 zou dan 210 kg/ha bedragen (N-beschikbaar) i.p.v. 259. De benodigde gift in dat jaar zou dan 124 kg/ha bedragen.
7. pag.11, alinea over mineralisatie: hier wordt gerefereerd aan Van Dijk 2005. Deze bron geeft echter niet de bedoelde schatting; die is ontleend aan van Dijk 2003 (Adviesbasis; zie NBS aardappel). Voorts ontbreekt in deze alinea een toelichting waarom de gemiddelde mineralisatie van bouwland zoals dat in de teelt van aardappel van toepassing is, hier gebruikt kan worden als schatter voor de dagelijkse mineralisatie in de periode mei-juni in gronden waarop vruchtbomen worden geteeld. In de WOG rapportage (Schröder et al, 2004; PRI Rapport 79) wordt voor deze periode een totale mineralisatie van 30 kg/ha aangehouden, hetgeen fors lager is dan de hier gehanteerde 65 kg/ha. Werd deze 30 kg aangehouden, dan zou de benodigde gift (na eliminatie van eerdergenoemde rekenfout) uitkomen op 108 (1^e jr) en 159 (2^e jr) kg N/ha.
Enige onderbouwing van gekozen parameterisering bij mineralisatie lijkt op zijn plaats. Hierbij zouden o.a. grondsoort en teeltsysteem aan de orde moeten komen (b.v. de aanvoer van organische bronnen zoals o.a. via gewasresten in bouwplan).
8. p 11: de WG acht het onnodig om een (over 2 jaren) gemiddeld advies te berekenen; beter zou zijn een advies voor 1^e jaar en advies voor 2^e jaar te geven.
9. in de elektronische versie van het rapport werden verschillende cijfers gehanteerd voor het nieuw advies (140 en 145 kg/ha) in resp. samenvatting en hoofdtekst.
10. pag 12, 3^e regel: hier wordt de indruk gewekt dat de cijfers van Pronk&Van Reuler een bevestiging van het berekende resultaat

geven, terwijl ze als input werden gebruikt. Dit is een misleidende weergave.

11. pag 12, 4^e regel Par. 2.4: augustus 2006 moet zijn augustus 2005.

12. in de toelichting van het bodemoverschot verdient het aanbeveling om de gewasafvoer te hanteren, i.p.v. termen als gewasinhoud of netto opname.

Berekening is ook enigszins verwarrend doordat in N-gift de N_{min} waarde is meegeteld (heeft hier echter geen effect op uitkomst). Beter zou zijn de N_{min} waarden bij het berekenen van het bodemoverschot buiten beschouwing te laten.